

КОНКУРЕНТНЕ ПРАВО

Тема 1. Предмет і система спецкурсу «Конкурентне право»

1. Конкуренція як ринковий механізм. Функції конкуренції в соціальному ринковому господарстві.
2. Становлення та розвиток конкурентного законодавства.
3. Сучасна система конкурентного законодавства України.
4. Поняття та види конкурентних правовідносин. Учасники відносин, що складаються в сфері захисту економічної конкуренції.
5. Конкурентне право як інститут господарського права. Предмет регулювання. Система курсу.

Тема 2. Правові засади діяльності Антимонопольного комітету України

1. Основні завдання та принципи діяльності АМКУ. АМКУ в системі центральних органів виконавчої влади
2. Система антимонопольних органів.
3. Повноваження АМКУ.
4. Акти АМКУ та обов'язковість їх виконання.
5. Авдокатування конкуренції.

Тема 3. Державне регулювання і контроль в сфері природних монополій

1. Сутність порушень законодавства про захист економічної конкуренції.
2. Види порушень законодавства про захист економічної конкуренції.
3. Сфери діяльності природних монополій. Суб'єкти природних монополій.
4. Суміжні ринки та їх характеристика.

Тема 4. Особливості законодавства України про захист від недобросовісної конкуренції

1. Поняття недобросовісної конкуренції.
2. Неправомірне використання ділової репутації суб'єктів господарювання.
3. Створення перешкод суб'єктам господарювання у конкуренції.
4. Використання комерційної таємниці в недобросовісній конкуренції.
5. Особливості відповідальності за недобросовісну конкуренцію.

Тема 5. Контроль за концентрацією суб'єктів господарювання

1. Характеристика основних видів концентрації.
2. Порядок розгляд заяв про концентрацію. Підстави для заборони концентрації.
3. Демонополізація. Примусовий поділ.
4. Відповідальність суб'єктів господарювання за порушення законодавства про концентрацію суб'єктів господарювання.

Тема 6. Контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції.

1. Порядок підготовки та проведення перевірок.
2. Розгляд заяв антимонопольними органами.
3. Розслідування справ про порушення конкурентного законодавства.
4. Оскарження рішень АМКУ.

Тема 7. Антиконтурентні узгоджені дії

1. Поняття антиконкурентних узгоджених дій

2. Антиконтурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.
3. Порядок розгляду заяв та справ про надання дозволу на узгоджені дії.
4. Відповідальність за порушення вимог законодавства про антиконтурентні узгоджені дії.

Завдання

1. Проведіть систематизацію джерел законодавства про захист економічної конкуренції.
2. Яка реклама згідно із Законом України „Про захист від недобросовісної конкуренції” може бути визнана недобросовісною конкуренцією? Наведіть приклади.
3. Які з наступних дій можна кваліфікувати як недобросовісна конкуренція?
 1. Рекламне оголошення про те, що молочний продукт за назвою "йогурт" не виготовлений з коров'ячого молока.
 2. Публікація в ЗМІ про те, що конкурент от-от стане банкрутом.
 3. Вибір логотипа, що лише незначно відрізняється від логотипа конкурента.
 4. Викрадення секретної розробки товару конкурента.
 5. Викрадення цілої партії нових товарів конкурента.

Задача 1

Єдиний у Ніжинському районі молокозавод встановив для постачальників молока в півтора рази нижчі ціни, ніж у сусідніх районах та областях. Розташовані поблизу молокозаводу постачальники, не маючи можливості відвозити молоко на інші молокозаводи через значну відстань і відсутність у них відповідного транспорту, змушені були здавати молоко за цими цінами. Однак група фермерів, не погоджуючись із втратами від продажу молока за необґрунтовано низькими, як на їх думку, цінами, звернулася зі скаргю на дії Ніжинського молокозаводу до Антимонопольного комітету України.

Чи є в діях молокозаводу ознаки господарського правопорушення?

За яких умов до молокозаводу можуть бути застосовані господарсько-правові санкції?

Які господарсько-правові санкції можуть застосовуватися до підприємців, що зловживають своїм монопольним (домінуючим) становищем на ринку певного товару?

Задача 2

Займаючи монопольне (домінуюче) становище на ринку виробництва металопластикових конструкцій АТ «Майбутнє» скоротило обсяги виробництва своєї продукції з метою створення дефіциту та підвищення попиту на неї, і, як наслідок, підвищення ціни. Зазначене обмеження виробництва продукції не призвело до очікуваних наслідків.

Чи допустило АТ «Майбутнє» зловживання монопольним становищем? Обґрунтуйте свою відповідь.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Антимонопольно-контурентне право : навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти ступеня магістра права усіх форм навчання / В. В. Добровольська, О. О.Квасніцька, О. Р. Гофман, Д. В. Зятіна. Одеса, 2021. 131 с.
2. Акіменко Ю. Ю. Контурентне право в ЄС та Україні : навч.-метод. посібник / Ю. Ю. Акіменко, В. В. Форманюк, Р. Ф. Харитонов ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2023. 104 с.
3. Бакалінська О.О. Контурентне право. навч. посібник. К.: Київ.нац.торг.-екон.ун-т, 2010. 250 с.
4. Бакалінська О. О. Правове регулювання добросовісної конкуренції в

Україні : монографія / О. О. Бакалінська. Київ : НДІ приват. права і підприємн. ім. акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2014. 374 с.

5. Безух О.В. Теоретичні проблеми правового регулювання відносин економічної конкуренції в Україні. К.: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва НАПрН України, 2013. 270 с.

6. Журик Ю. В. Антимонопольно-конкурентне право України. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. 272 с.

7. Конкурентне право України: навч. посіб. /О. О. Бакалінська, О. В. Безух, О. В. Кологойда, І. В. Лукач , Н. Б. Пацурія , В. С. Щербина; за ред.В. С. Щербини, І. В. Лукач. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. - 380 с.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. № 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

3. Кодекс про адміністративні правопорушення України від 07 грудня 1984 р. №8074X. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KD0005>

4. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26 листопада 1993р. № 3659-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12>

5. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 р. № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>

6. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7 червня 1996 р. № 236/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80>

7. Про природні монополії: Закон України від 20 квітня 2000 р. № 3659-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-14>.